

Περί αναζήτησης της σεξουαλικής ταυτότητας

ΤΟ ΦΥΛΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ

του Ιωσήφ Αλυγιζάκη

Εκδόσεις: Μοντέρνοι Καιροί

Δύο αγόρια, δύο ιστορίες, ένα κοινό πρόβλημα ταυτότητας και αποδοχής της μοναδικότητας του εαυτού. Ένα αγόρι, που παραμένει ανώνυμο σε όλη τη διάρκεια της αφήγησης, μεγαλώνει στην Κρήτη στη δεκαετία του '70. Ένα άλλο αγόρι, ο Τζορτζ γεννιέται στην αγγλική κομητοπλη Μπαθ στη δεκαετία του '50. Από την παιδική του ηλικία είναι εμφανές στην οικογένειά του ότι ο Τζορτζ είναι ομοφυλόφιλος, κατάσταση την οποία αποδέχονται οι γονείς του, ελπίζοντας το παιδί τους να κάνει τις σωστές επιλογές, έτσι ώστε να βρει στο μέλλον την ευτυχία. Η ευτυχία, όμως, για τον Τζορτζ είναι ανέφικτη όσο η ψυχή του κατοικεί σε αντρικό σώμα. Έτσι, αποφασίζει ότι ο αρσενικός του εαυτός πρέπει να πεθάνει για να μπορέσει να αναγεννηθεί ως γυναίκα με το όνομα Άλις.

Η γνωριμία των δύο ηρώων του Ιωσήφ Αλυγιζάκη γίνεται αρκετά χρόνια αργότερα, όταν το κρητικό παιδί είναι δέκα χρονών και οι γονείς του προσλαμβάνουν την Άλις για να του κάνει ιδιαίτερα μαθήματα αγγλικών. Μια γνωριμία που θα επηρεάσει τη μετέπειτα πορεία και των δύο, θα τους διαμορφώσει, θα τους δώσει την ώθηση για να διεκδικήσουν τις κρυφές επιθυμίες τους και τη δύναμη να βιώσουν τις συνέ-

πειες αυτών των διεκδικήσεων.

«Τα λεπτά της σύντομης επίσκεψης πέρασαν αναμοχλεύοντας κάθε ανάμνησή μου, με αποτέλεσμα να αναθεωρήσω ό,τι πίστευα έως τότε σε σχέση με το τι είναι ηθικό. Κάθε γνώση μου για το τι ήμουν και τι ήθελα φάνταζε σαν φουσκωμένες επιωμίδες και περικνημίδες σ' έναν αγώνα πάλης που έδινε ο νέος μου εαυτός ενάντια στον παλιό. Και, φυσικά, ο νεότερος εαυτός κέρδιζε στα περισσότερα παιχνίδια, έστω και στήθος με στήθος, με έναν πόντο διαφορά κάθε φορά. Αυτοί οι πόντοι προσθέτονταν ένας ένας για να δημιουργήσουν, με τον καιρό, μέτρα απόστασης στην αρχή κι ύστερα χιλιόμετρα διαφοροποιημένης σκέψης, μαρκάροντας το παρόν με ένα περίγραμμα περιλάμπρο και διαυγές, αυτό που μόλις είχε σχηματιστεί. Στο σπί-

τι της Άλις έμελλε να καταλάβω κάτι που πάσιζα εδώ και χρόνια. Ίσως τελικά ήταν γραφτό να πραγματοποιηθεί εκείνη η επίσκεψη ώστε να αποκαλυφθεί ο πραγματικός χαρακτήρας μου, που περίμενε τόσο καιρό να βρει τον χώρο μέσα στον χρόνο για να ξεπλυθεί από οτιδήποτε τον είχε εμποτίσει η πλιθιότητα της θρησκείας, το ανούσιο της πεπατημένης ηθικής που με εμπόδιζε να ανακαλύψω ποιος ήμουν πραγματικά».

Και οι δύο ήρωες συνειδητοποιούν τη σεξουαλική τους ταυτότητα, την αποδέχονται ως μέρος του εαυτού τους και αναζητούν την ευτυχία στους δύσκολους έρωτες. Η κοινωνία, όμως, ακόμα και αν ζουν σε διαφορετικές εποχές και τόπους, δεν είναι πάντα έτοιμη να κατανοήσει τις προσωπικές επιλογές τους ή να τους επιτρέψει εύκολα να ξεφύγουν από τα καθιερωμένα πρότυπα για να συμβαδίσουν στην κοινή πορεία της καρδιάς τους.

Ο Ιωσήφ Αλυγιζάκης, μετά το μυθιστόρημά του «Κρυφά γοητεύσε με» (εκδόσεις Μοντέρνοι Καιροί), επιστρέφει στο ζήτημα της σεξουαλικής ταυτότητας, των ερωτικών αδιέξοδων, των εμποδίων που θέτουν η ηθική και η θρησκεία στην αυτογνωσία, αλλά και στο θέμα των μεταμορφώσεων που περνάει ένας άνθρωπος στη διάρκεια της ζωής του, είτε αυτές είναι διακριτές στην εξωτερική του εμφάνιση είτε είναι καθαρά ψυχολογικές, θέμα που το ερευνά με διερευνητικότητα και ευαισθησία. ☺

Παρέλαση διερχομένων

ΜΙΑ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ

του Αλαίν ντε Μπυστόν

Μετάφραση: Αντώνης Καλοκύρης

Εκδόσεις: Πατάκη

Ο Αλαίν ντε Μπυστόν ανήκει στη μειονότητα εκείνων των ανθρώπων που προσδοκούν να έχει καθυστέρηση η πτήση τους, προκειμένου να απολαύσουν μια παρατεταμένη, απρογραμμάτιστη παραμονή στους άκρως ενδιαφέροντες χώρους του αεροδρομίου, τους οποίους θεωρεί πηγή έμπνευσης και παρατήρησης της ανθρώπινης φύσης.

Όταν λοιπόν του έγινε πρόταση να γράψει ένα βιβλίο, αφού πρώτα περάσει μια εβδομάδα στον πρόσφατα κατασκευασμένο κόμβο, τον Επιβατικό Σταθμό 5, ο οποίος βρίσκεται ανάμεσα στους δύο αεροδιαδρόμους του Χίθροου, του μεγαλύτερου αεροδρομίου του Λονδίνου, παρά τις αρχικές αμφιβολίες του για το τελικό αποτέλεσμα, η πρόκληση ήταν αρκετά ερεθιστική και την αποδέχθηκε.

Με στοχαστικότητα, λεπτό χιούμορ, αυτοσαρκασμό και λυρισμό ξεδιπλώνει ένα σύμπαν διαρκώς σε κίνηση, πλημμυρισμένο από τον βόμβο των αεροπλάνων, τους σιωπηλούς αποχαιρετισμούς και τα θορυβώδη καλωσορίσματα, έναν τόπο διερχομένων και όχι παραμονής. Η αφήγηση εξελίσσεται σαν σε ένα ταξιδιωτικό ημερολόγιο ενός συνταξιούχου περιηγητή που έχει απομείνει να παρατηρεί τους άλλους να φεύγουν για εξωτικούς προορισμούς χωρίς ο ίδιος να τους ακολουθεί, ενώ παράλληλα αδυνατεί να σταματήσει

σε να περιγράψει τον κόσμο γύρω του και τις σκέψεις που του προκαλεί, ακόμα και αν πρόκειται για ένα εντελώς τεχνικό, δίχως γοητεία και αποστειρωμένο περιβάλλον.

«Η γοητεία του αεροδρομίου δεν συμπεκνώνεται πουθενά αλλού εντονότερα απ' ό,τι στις οθόνες που ήταν τοποθετημένες ανά διαστήματα σε όλο τον σταθμό και ανακρίνωνα, με έσκεμμένα άρτια γραμματισμοί, τα δρομολόγια των αεροσκαφών που ετοιμάζονταν να ψυθθούν στους αιθέρες. Οι οθόνες υπαινίσσονταν την ύπαρξη άπειρων και άμεσων πιθανοτήτων: υπονοούσαν την ευκολία με την οποία μπορούσαμε να πλησιάσουμε ένα εκδοστήριο εισιτηρίων και, μέσα σε λίγες ώρες, να ξεκινήσουμε για μια χώρα όπου το κάλεσμά σε προσευχή θα αντηκούσε πάνω από τα ασβετωμένα σπίατα με τα παραθυρόφυλλα, όπου δεν θα καταλαβαίναμε τίποτα από την τοπική γλώσσα και όπου κανείς δεν θα γνώριζε ποιο είμαστε.

Η έλλειψη λεπτομερειών για τους προορισμούς απλώς βοηθούσε στην ανάδειξη των εικόνων νοσταλγίας και προσμονής: Τελ Αβίβ, Τρίπολη, Αγία Πετρούπολη, Μαϊάμι, Μασκάτ μέσω Αμπου Ντάμπι, Αλγέρι, Μεγάλη Κέιμαν μέσω Νασάου... Τόσες υποσχέσεις για εναλλακτικές ζωές όπου μπορούμε να καταφύγουμε σε στιγμές κλειστοφοβίας και τελεματώσης».

Ο συγγραφέας γοητεύεται από την αρχιτεκτονική, τα στιβαρά υποστυλώματα, τους τόνους μετάλλου που ίπτανται, τον συνδυασμό τεχνολογίας, λειτουργικότητας και αισθητικής και φυσικά από το ανθρώπινο στοιχείο, τόσο με τη μορφή των ταξιδιωτών όσο και με τη μορφή των εκατοντάδων υπαλλήλων που εργάζονται στο αεροδρόμιο, από τα πληρώματα των αεροσκαφών μέχρι τους σερβιτόρους των εστιατορίων, τους πωλητές στα εμπορικά καταστήματα και τους υπεύθυνους ασφαλείας. Ετερόκλητες ομάδες ανθρώπων που συνυπάρχουν σε χώρους όπου αντηχούν ασώματες φωνές, οι οποίες παρακινούν ονομαστικά τους επιβάτες να σπεύσουν για να μη χάσουν την πτήση τους ή εφιστούν την προσοχή στις ασυνόδευτες αποσκευές.

Θραύσματα από ζωές που δεν θα γνώρισε ποτέ κανείς στο σύνολό τους: ο σπαρτακτικός αποχωρισμός δύο νέων, η οργή ενός επιβάτη για Τόκιο που έχασε την πτήση του, οικογένειες τουριστών που φαντασιώνονται τις τέλειες διακοπές για να διαψευστούν για ακόμα μια φορά από την πραγματικότητα, ένας δίγαμος στο ενδιάμεσο στάδιο, που αποτελεί το μοναδικό σημείο ένωσης της μιας οικογένειάς του με την άλλη. ☺

ΜΥΡΤΩ ΤΣΑΛΕΝΤΗ

BIBΛIOΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ

Συγγραφέας: Chris Kuzneski
Μετάφραση: Ιωάννα Λεμπέση-Μουζακίτη
Εκδόσεις: Μοντέρνοι Καιροί

Στη Μονή της Αγίας Τριάδας, ένα από τα έξι μοναστήρια τα σκαρφαλωμένα στα Μετέωρα, επτά μοναχοί, μέλη μιας μυστικής αδελφότητας, δολοφονούνται άγρια στην Αγία Τράπεζα από άντρες με αρχαία σπαθιά

στα χέρια και χάλκινες περικεφαλαίες στο κεφάλι, παίρνοντας πρώτα το μυστικό τους στον τάφο.

Η υπόθεση έχει ανατεθεί στον Νικ Ντάιελ, επικεφαλής του Τμήματος Ανθρωποκτονιών της Ιντερπόλ, και στον Μάρκο Ανδρόπουλο, υπάλληλο του κεντρικού γραφείου της Ιντερπόλ στην Ελλάδα. Μια διεθνής πλεκτόλη. Άνθρωποι που δεν θα σταματήσουν μπροστά σε τίποτα προκειμένου να πετύχουν τον στόχο τους. Δολοφονικές γύρω από ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου.

Το «Εγκλημα στα Μετέωρα» συμπεριλήφθηκε στη λίστα των ευπωλήτων των «New York Times» και έφτασε στην πέμπτη θέση στην αντίστοιχη βρετανική λίστα. Τιμήθηκε με χάλκινο μετάλλιο των λογοτεχνικών βραβείων της Φλόριντα.

ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ

Συγγραφέας: Michel Foucault
Μετάφραση: Τάσος Μπέτζελο
Εκδόσεις: Πλέθρον

Αν κάποιος κλέψει, βιάσει ή σκοτώσει, μπαίνει φυλακή. Από πού προέκυψε αυτή η τακτική και αυτό το μυστήριο σχέδιο σωφρονιστικού εγκλεισμού που προωθούν οι ποινικοί κώδικες της νεότερης εποχής; Πρόκειται μήπως για κληρονομιά από τα μπουντρούμια του Μεσαίωνα; Μάλλον πρόκειται για νέα τεχνολογία. Ο 18ος αιώνας επινόησε ίσως τις ελευθερίες, προσέφερε όμως κι ένα βαθύ υπόβαθρο, την πειθαρχική κοινωνία, στην οποία εξακολουθούμε να ανήκουμε. Το νεότερο ποινικό σύστημα δεν τολμά πια να υποστηρίξει ότι τιμωρεί εγκλήματα. Ίσχυ-

ρίζεται ότι αναμορφώνει τους εγκληματίες. Αλλά τους τελευταίους δύο αιώνες έχει στενές σχέσεις με τις λεγόμενες «επιτήρησις του ανθρώπου». Μέσω αυτού του δεσμού, προσπαθεί να απενοχοποιήσει τις πράξεις του, να μην ντρέπεται πια. Ο Michel Foucault επιχειρεί να παρουσιάσει τη γενεαλογία της ηθικής με βάση μια πολιτική ιστορία των σωμάτων.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΣΚΕΣ

Συγγραφέας: Eduardo Galeano
Μετάφραση: Ιομίνη Καναή
Εκδόσεις: Πάπυρος

Το βιβλίο αυτό αποτελεί το δεύτερο μέρος της τριλογίας του Galeano «Μνήμη της φωτιάς». Ο συγγραφέας προτίθεται να αφηγηθεί την ιστορία της Αμερικής, και ειδικότερα της Λατινικής Αμερικής, να αποκαλύψει τις πολυσύνθετες διαστάσεις της, να εισχωρήσει στα μυστι-

κά της. Μέσα από τετρακόσιες και πλέον αφηγήσεις που αναπτύσσονται χρονολογικά, «Τα πρόσωπα και οι μάσκες» περιγράφουν τον 18ο και τον 19ο αιώνα, μια εποχή επώδυνη αλλά ταυτόχρονα και γόνη, κατά την οποία οι λαοί της Αμερικής αναζητούν την πραγματική τους ταυτότητα, πίσω από τις μάσκες που τους επέβαλαν οι αποικιοκράτες. Μπροστά στα μάτια του αναγνώστη παρελαύνουν επαναστάτες, μεταρρυθμιστές, δικτάτορες, ποιητές, ζωγράφοι, οραματιστές, προδότες, μιγάδες, Ινδιάνοι και Ευρωπαίοι. Το βιβλίο αυτό μιλά με άλλα λόγια για την εποχή που οι Ευρωπαίοι απομυζούν τον ορυκτό πλούτο της Λατινικής Αμερικής και οι Ηνωμένες Πολιτείες εκκαθαρίζουν τους Ινδιάνους στα εδάφη τους.